

ความตระหนักของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม: ศึกษากรณีแหล่งท่องเที่ยววัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (AWARENESS OF THAI TOURISTS ON CULTURAL HERITAGE CONSERVATION: A CASE STUDY WAT CHAIWATTHANARAM, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE)

ถนนลาด รัชวัตร 4736794 SHEV/M

สค.ม. (สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ดร.ชัย บุญโชติ, Ph.D. (Geography); บรรณิกา บูรพาชีพ, น.บ. (เกียรตินิยมดี) น.ม.; ปุสตี มองขอบ, สค.ม. (สังคมวิทยา), M.O.H.

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยววัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 400 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สตดิร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ได้แก่ ระดับการศึกษา มีผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอายุ และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การให้คุณค่าสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม มีผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในส่วนของปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่สำคัญ ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม คือกลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างต้องการข่าวสารการประชาสัมพันธ์/การอบรม/การสัมมนาหรือให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ จากหน่วยงานที่มีบทบาท และมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ การท่องเที่ยวภาคกลางเขต ๖ และกรมศิลปากร ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจถึงวิธีการในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อย่างถูกต้อง และควรส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนรุ่นใหม่รักและห่วงใยสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ควรมีการตั้งจุดบริการให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยวในการปฏิบัติขณะเข้าเยี่ยมชมแหล่งศิลปกรรม และชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อหาแนวทางให้นักท่องเที่ยวและประชาชนมีความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ความตระหนัก/นักท่องเที่ยว/สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

165 pp.

AWARENESS OF THAI TOURISTS ON CULTURAL HERITAGE CONSERVATION: A CASE STUDY WAT CHAIWATTHANARAM, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

TANOMLAP RATCHAWAT 4736794 SHEV/M

M.A. (ENVIRONMENT)

THESIS ADVISORS: TAWATCHAI BOONCHOT, Ph.D. (GEOGRAPHY); PANNIPA BURAPACHEEP, LL.B, (HONOR ROLL) LL.M., PUSSITI MONCHON, (SOCIOLOGY), M.O.H.

ABSTRACT

This research was conducted to study the awareness of Thai tourists of cultural heritage conservation and factors affecting awareness of environmental conservation as well as finding problems, setbacks and making recommendations on the cultural heritage conservation. Data was collected by questionnaire completed by 400 visiting tourists at Wat Chaiwatthanaram, Phra Nakhon Si Ayutthaya province. Results analysis was statistically done with percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way analysis.

Research results revealed fair level of awareness in cultural heritage conservation. Factors affecting awareness in cultural heritage conservation were consisted of educational levels, age and income. These factors had statistical significance of 0.05 and 0.01, respectively. Factors in seeing value of cultural heritage conservation and providing knowledge on environmental conservation affected awareness in cultural heritage conservation had statistical significance of 0.001. Problems, setbacks and key recommendations on the cultural heritage conservation were inadequate knowledge and understanding as well as lacking of information on cultural heritage Conservation.

Research recommendations suggested the need of samples group in receiving ample news and publicity, trainings and seminars as well as getting regular knowledge from concerned agencies, particularly the Tourism Authority of Central Region 6 and the Fine Arts Department. These activities must be done in order to set up guidelines for accurate method of understanding in cultural heritage conservation as well as encouraging younger generation to love and desire to reserve cultural heritage. Moreover, Information Center should be established to provide information as needed by the tourists while visiting cultural heritage site. Community must be allowed to participate continuously in planning guidelines to create awareness in cultural heritage conservation among tourists and people.

KEY WORDS: AWARENESS / TOURISTS / CULTURAL HERITAGE

165 pp.